

lysninger. Hvor mange virksomheder der herefter vil nægte frivilligt at udlevere oplysninger, kan ikke bedømmes på forhånd. Mange virksomheder, som er interesserede i at bibeholde et godt og tillidsfuldt forhold til tilsynsmyndigheden, vil formentlig udlevere oplysningerne frivilligt. Ligeledes må man forvente, at virksomheder normalt vil udlevere oplysningerne, hvis de viser, at der ikke er nogen overtrædelse, eller at denne er undskyldelig.

Det kan imidlertid ikke udelukkes, at myndighederne i nogle tilfælde vil få sværere ved at få udleveret egenkontrolresultater, sammensætningsoplysninger for kemiske produkter eller andre dokumenter, få forklaringer om hændelsesforløb eller få udført forureningsundersøgelser. Da § 10 finder anvendelse allerede fra det tidspunkt, hvor der foreligger »konkret mistanke« (hvilket som nævnt i hvert fald i nogle tilfælde er tidligere end det tidspunkt, hvor § 9 om foretagelse af tvangsindgreb finder anvendelse), og da der ikke er nogen undtagelse for de tilfælde, hvor oplysningerne skal bruges til administrativt formål, kan myndighederne mangle oplysninger til brug for forureningsbekæmpelse eller forebyggelse af fare for mennesker eller miljø eller til brug for administrativ håndhævelse, f.eks. udstedelse af påbud eller indskærpelse. Der er derfor behov for nye redskaber for myndighederne til at skaffe sig de pågældende oplysninger ad anden vej, eller for at håndtere de nævnte situationer uden disse oplysninger.

2.1.3.2. Forslag til nye redskaber

Nedenfor gennemgås de forskellige typer af nye redskaber, som indeholdes i lovforslaget. Endvidere nævnes nogle redskaber, som har været overvejet, men som ikke er medtaget i lovforslaget, idet det er fundet hensigtsmæssigt at afvente resultatet af evalueringen af lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter i 2006, før der tages stilling til, hvorvidt der er behov for dem.

Den, som der er behov for oplysninger om, omtales generelt som »virksomheden«. Der ligger ikke heri en begrænsning af forslagene til erhvervsvirksomheder. For de fleste reglers vedkommende vil de hovedsagelig være relevante for sådanne, men i det omfang privatpersoners anlæg eller aktiviteter er reguleret i de forskellige love, kan der også være situationer, hvor forslagene vil omfatte disse.

2.1.3.2.1 Adgangsbestemmelser

Der er som nævnt i afsnit 2.1.3.1 en række tilfælde, hvor myndighederne i medfør af § 10 i lov om retssik-

kerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter er afskåret fra at afkræve virksomheden oplysninger, fordi der er en konkret mistanke om et strafbart forhold, men hvor § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter medfører, at myndighederne stadig har lov at bruge deres adgangshjemler. Dette gælder, hvor sagen endnu ikke er så oplyst, at den er klar til at overgive til politiet, eller hvor myndighederne har behov for oplysningerne til brug for deres administrative opgaver (f.eks. påbud, selvhjælpshandling, forureningsbekæmpelse). I disse situationer vil myndighederne således, selv om de ikke kan afkræve virksomheden oplysninger, i de fleste tilfælde kunne gå på tilsynsbesøg uden at komme i konflikt med § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. I det omfang de pågældende oplysninger kan skaffes af myndigheden selv, f.eks. ved at iagttage eller undersøge forholdene på stedet eller ved selv at finde papirer i virksomhedens arkiver m.v., kan den derfor gøre det. Dette vil løse myndighedens problemer i en række tilfælde.

Det foreslås derfor, at en række af adgangsbestemmelserne i miljølovene i nødvendigt omfang præciseres, så det er sikkert, at de dækker alle de forhold, som myndighederne har behov for. Der er bl.a. i visse love behov for at præcisere, at myndighederne har adgang til at medtage dokumenter, computere m.v. for at få adgang til og kopiere relevante oplysninger, hvis dette ikke kan lade sig gøre på virksomheden.

Hvis man kommer ind i området for § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, vil myndighederne ikke mere kunne anvende deres adgangshjemler, men skal lade politiet foretage ransagning m.v. efter retsplejelovens regler. Der foreslås således ikke nogen fravigelse fra lovens § 9. Dette gælder både i forhold til de undersøgelser m.v., der er direkte hjemlet i adgangsbestemmelserne og i forhold til de nye hjemler, der er indeholdt i lovforslaget, og som forudsætter, at myndigheden kan få adgang til virksomheden. Disse vil således også skulle administreres i overensstemmelse med § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter.

2.1.3.2.2 Myndighedens udførelse af undersøgelser for virksomhedens regning

Hvis myndighederne ikke kan påbyde virksomheden at fremkomme med oplysninger, herunder udgiftskrævende undersøgelser, som der, hvis man ikke